

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

18.01.2024

Lēmums Nr. 4-02/4/2024
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Limbažu novada pašvaldība, reģ. Nr. 90009114631, juridiskā adrese: Rīgas iela 16, Limbaži, Limbažu novads, LV-4001, elektroniskā pasta adrese: pasts@limbazunovads.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “*Grupa 93*”, reģistrācijas Nr. 50103129191, juridiskā adrese: Torņa iela 4, Rīga, LV-1050, e-pasts: info@g93.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Limbažu novada teritorijas plānojums (turpmāk – Teritorijas plānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2023. gada 21. decembra vēstule Nr. 22/218 “*Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu*”, iesniegums “*Par Limbažu novada teritorijas plānojums izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Iesniegums), Limbažu novada pašvaldības domes 2023. gada 26. janvāra lēmums Nr. 54 (Nr. 2, 54) “*Par Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Lēmums) un tā pielikums “*Darba uzdevums Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādei*” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2023. gada 2. marta vēstule Nr. 11.2/AP/2786/2023 “*Nosacījumi Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādei*”, Veselības inspekcijas 2023. gada 10. februāra vēstule Nr. 2.4.8.–10/34 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*” un Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP administrācija) 2023. gada 2. marta vēstule Nr.4.8/2023–N “*Par Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādi*”.

Plānošanas dokumenta Izstrādātājas viedoklis:

Sagatavotājas ieskatā stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) ir nepieciešams, jo, izstrādājot Teritorijas plānojumu, tiks pārskatītas un / vai precizētas teritorijas un nosacījumi to izmantošanai, t.sk. saistībā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 1. vai 2. pielikuma darbību īstenošanu.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2023. gada 23. oktobrī Birojā saņemta 2023. gada 21. decembra vēstule Nr. 22/218 “*Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu*” un Iesniegums¹, ar kuru informēts par Teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Lēmumiem, Iesniegumiem, un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Teritorijas plānojums tiek izstrādāts Limbažu novada administratīvajai teritorijai, kurā saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu no 2021. gada 1. jūlija ietilpst bijušā Limbažu, Alojās un Salacgrīvas novadu administratīvā teritorija. Teritorijas plānojuma izstrāde ilgtermiņā ir saistīta ar Limbažu novada pašvaldības ilgtermiņa plānošanas dokumenta Limbažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022. – 2046. gadam (turpmāk – Stratēģija) vīzijas, stratēģisko mērķu, ilgtermiņa un vidēja termiņu prioritāšu ieviešanu. Teritorijas plānojuma izstrāde ir saistīta arī ar Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030, Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmu 2022–2027, kā arī nacionālā līmeņa plānošanas dokumentiem – Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. – 2027. gadam un Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam. Izstrādājot novada jauno Teritorijas plānojumu, tiks izvērtēti un, ievērojot pēctecības principu, ņemti vērā līdz šim spēkā esošo teritorijas plānojumu risinājumi, tostarp Limbažu novadā, Alojās novadā un Salacgrīvas novadā spēkā esošie teritorijas plānojumi.
 - 2.2. Teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir: 1) nostiprināt tiesisko pamatu Limbažu novada teritorijas ilgtspējīgai un līdzsvarotai telpiskajai attīstībai, nodrošināt pieņemto lēmumu pēctecību teritorijas plānošanas jomā; 2) noteikt teritorijas plānojumā funkcionālo zonējumu, izvērtējot teritorijas esošo izmantošanu un tās attīstības potenciālu, un izmantošanas aprobežojumus ar ilgtermiņa perspektīvu uz 25 gadiem; 3) apzināt kultūrvēsturisko un vides mantojumu, tai skaitā Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes teritorijas attīstības potenciālu, veicinot gan kultūrvēsturisko un vides vērtību saglabāšanu, gan teritorijas racionālu izmantošanu un attīstību un 4) sabalansēt nekustamo īpašnieku, sabiedrības un definēto Limbažu novada stratēģisko uzstādījumu intereses.
 - 2.3. Attiecībā uz Likuma 1. un 2. pielikumā minētajām darbībām, Iesniegumā norādīts, ka, uzsākot izstrādāt Teritorijas plānojumu, nav pieejama detalizēta informācija par plānotajiem risinājumiem, līdz ar to paredzētajām darbībām Likuma kontekstā. Vienlaikus Iesniegumā atzīmēts, ka novadu šķērso plānotā Eiropas standarta platuma dzelzeļa līnija *Rail Baltica*. Šim objektam ir veikta pilna ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procedūra, bet saistībā ar dzelzeļa līnijas *Rail Baltica* attīstību, iespējama jaunu vietējas nozīmes transporta infrastruktūras, kā arī loģistikas vai citu uzņēmējdarbības teritoriju attīstība un daži plānotie objekti var atbilst Likuma 2. pielikuma kritērijiem. Tāpat ir iespējama ražošanas apbūves teritoriju attīstība.

¹ Biroja reģistrācijas Nr. 4-01/3153.

Novadā izplatītas nozares ir lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība, tām attīstoties, turpmāk atsevišķos gadījumos jaunas darbības var atbilst Likuma 2. pielikuma kritērijiem. Novadā pašlaik aktīvi tiek plānota vēja parku attīstība enerģijas ieguvei, kas, atkarībā no plānotajiem apjomiem, var būt gan Likuma 1. pielikuma (26.¹ punkts) vai 2. pielikuma (3. punkta 8. apakšpunkts) objekti. Tāpat var tikt pārskatītas derīgo izrakteņu vai kūdras ieguves vietas un nosacījumi, kas var būt Likuma 1. pielikuma (25. punkts) vai 2. pielikuma (2. punkta 1. apakšpunkts) objekti.

- 2.4. Ar jaunā Teritorijas plānojuma izstrādi ir saistīts plašs vides jautājumu spektrs, t.sk.:
 - 2.4.1. Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas izmantošana atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām, vienlaikus plānojot līdzsvarotu piekrastes attīstību un publiskās pieejas jūrai;
 - 2.4.2. ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošinājums, it īpaši centralizēto kanalizācijas sistēmu pieejamība un jaunu blīvas apbūves, t.sk. dzīvojamās apbūves teritoriju plānošana;
 - 2.4.3. decentralizētās kanalizācijas risinājumi, to ietekme uz vidi;
 - 2.4.4. vides trokšņa robežlielumu pārsniegumu teritorijas pie autoceļiem un dzīvojamās apbūves plānošanas ierobežošana (ja būs nepieciešams) tajās;
 - 2.4.5. rūpnieciskās apbūves, loģistikas objektu apbūves iespējamā ietekme uz blakus esošajām dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijām, to robežjoslu plānošana;
 - 2.4.6. ilgtspējīgu lietus ūdeņu apsaimniekošanas risinājumu plānošana, ņemot vērā līdzšinējās situācijas, ka apdzīvotās vietās ir problēmas ar notekūdeņu pilnvērtīgu attīrīšanu pārgāžu laikā (intensīvu lietusgāžu un sniega kušanas laikā), jo vēsturiski ir izveidojies, ka kopsistēmā tiek novadīti arī lietusūdeņi;
 - 2.4.7. derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas ietekmes trokšņa, putekļu, vibrācijas, virszemes ūdeņu un hidroloģisko apstākļu izmaiņu kontekstā. Teritorijas plānojumā tiks noteiktas prasības derīgo izrakteņu ieguvei;
 - 2.4.8. vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) parku plānošanas ietekme uz ainavu, dabas un kultūrvēsturisko mantojumu, izvērtējot teritorijas, kurās VES attīstība būtu ierobežojama;
 - 2.4.9. degradēto teritoriju, piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu iesaiste turpmākajā teritorijas attīstībā, to izmantošanas plānošana.
- 2.5. Jaunveidotajā Limbažu novadā ietilpst 22 *Natura 2000* teritorijas, no tām 5 teritorijas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai (C tips), pārējās – noteiktas īpaši aizsargājamo sugu, izņemot putnus, un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai (B tips). Ņemot vērā Dabas aizsardzības pārvaldes sniegto informāciju, Limbažu novadā līdz 2030. gadam tiks veidotas jaunas ĪADT un esošo teritoriju paplašinājumi. Limbažu novadā (bez minētajām *Natura 2000* teritorijām) atrodas 1 dabas liegums, 2 dabas pieminekļi: aizsargājamas alejas, 6 dabas pieminekļi: ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie pieminekļi. Novada teritorijas lielu daļu aizņem Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts. Novadā atrodas 152 mikroliegumi.
- 2.6. Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros tiks attēlotas un precizētas vides un dabas resursu aizsargjoslas, t.sk., Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla, virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas, aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem, aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām, mežu aizsargjoslas ap pilsētām un aizsargjoslas ap purviem, ņemot vērā Aizsargjoslu likuma prasības.

3. Darba uzdevumā izvirzītas prasības plānošanas dokumenta izstrādei, cita starpā:
 - 3.1. Teritorijas plānojumu izstrādāt atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
 - 3.2. Teritorijas plānojumu izstrādāt saskaņā ar nacionālas līmeņa plānošanas dokumentiem, Vidzemes plānošanas reģiona Ilgstspējīgas attīstības stratēģiju 2030, Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmu 2022–2027, Stratēģiju un Limbažu novada Attīstības programmu 2022. – 2028. gadam.
 - 3.3. Teritorijas plānojuma izstrādē ņemt vērā normatīvos aktus un attīstības plānošanas dokumentus enerģētikas un klimata politikas jomā un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātās vadlīnijas un metodiskos materiālus teritorijas attīstības plānošanā.
 - 3.4. Apzināt Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes teritorijas attīstības potenciālu, nosakot nosacījumus sabiedrībai brīvas piekļuves pie jūras izveidei, teritorijas uzņēmējdarbības atbalstam, veicināšanai un attīstībai, radot iedzīvotājiem kvalitatīvu dzīves vidi.
 - 3.5. Plānojumā salāgot sabiedrības un atsevišķu indivīdu intereses, radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes nodrošināšanai, novada teritorijas racionālai izmantošanai, rūpniecisko un vides risku novēršanai, kas veicinātu novada ilgstspējīgu attīstību.
 - 3.6. Grafisko daļu izstrādāt uz LKS–92–TM koordinātu sistēmā izstrādātas Limbažu novada topogrāfiskās kartes pamatnes, kura nav vecāka par pieciem gadiem, ar mēroga noteiktību no 1:2000 līdz 1:10000, nepieciešamības gadījumā izmantojot Augstas detalizācijas topogrāfisko informāciju mērogā 1:500.
 - 3.7. Esošo un plānoto ielu sarkanās līnijas noteikt teritorijas plānojuma apbūves noteikumos un attēlot grafiskajā daļā.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktos noteikto pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātājs konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienotas:
 - 4.1. Dienesta 2023. gada 2. marta vēstule Nr. 11.2/AP/2786/2023 “*Nosacījumi Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādei*”. Ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādīto, Dienests secina, ka Teritorijas plānojumam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo teritorijas attīstības plānošanas dokumenta īstenošanai var būt būtiska ietekme uz vidi un cilvēku veselību. Reģiona attīstība ir raksturojama kā salīdzinoši aktīva, kā arī tajā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, plānojamā teritorijā vides problēmas ir iespējamās un pastāv (piemēram, slēgtās atkritumu izgāztuves, citas piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, biogāzes ražotnes, gaisa kvalitāte ap lielākajām sadedzināšanas iekārtām, ražošanas teritoriju, derīgo izrakteņu ieguves teritoriju tiešs tuvums dzīvojamai apbūvei u.c. jūtīgām teritorijām, degradēto teritoriju revitalizācija, notekūdeņu attīrīšana un virszemes ūdeņu kvalitāte u.c.). Turklāt vērā ņemams ir Likuma 3. panta 1. punktā minētais princips: *ietekmes novērtējums izdarāms agrākā paredzētās darbības plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā*.
 - 4.2. DAP administrācijas 2023. gada 2. marta vēstule Nr.4.8/2023–N “*Par Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādi*”. DAP administrācijas ieskatā plānošanas dokumentam nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, jo Teritorijas plānojuma

- izstrādei noteiktie uzdevumi ietver tādas darbības, kas skar un var ietekmēt arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT) un citas dabas vērtības novadā.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2023. gada 10. februāra vēstule Nr. 2.4.8.–10/34 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”. Izvērtējot plānošanas dokumenta izstrādes mērķi un izvirzītos uzdevumus, Veselības inspekcija uzskata, ka Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo Teritorijas plānojuma īstenošanas rezultātā ir plānotas darbības, kas atbilst Likuma 2. pielikumam.
 5. Konkrētais plānošanas dokuments nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams kā obligāts, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres, tādējādi jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu (Likuma 23.¹ pants), tostarp plānošanas dokumentā iekļautajiem vides problēmu risinājumiem un to ietekmes būtiskumu:
 - 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (Likuma 23.² panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (Likuma 23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² panta 2. punkts noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekme uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai. Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
 - 5.3. Atbilstoši Lēmumiem un Darba uzdevumam, Limbažu novada pašvaldība ir lēmusi par jauna vienota Teritorijas plānojuma izstrādi visai pašvaldības teritorijai, kurā šobrīd ir spēkā trīs teritorijas plānojumi, kas ir izstrādāti dažādos laika posmos atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, piemēram, Limbažu novada teritorijas plānojums 2012. - 2024. gadam², Alojās novada teritorijas plānojums 2013. - 2024. gadam³ un Salacgrīvas novada teritoriālo vienību teritorijas plānojums no 2009. gada⁴ ir izstrādāts pirms Noteikumu Nr. 240 stāšanās spēkā (spēkā no 2013. gada 22. maija). Tādējādi konstatējams, ka, izstrādājot Teritorijas plānojumu, paredzamas būtiskas izmaiņas

² Apstiprināts ar Limbažu novada domes 2019. gada 28. marta lēmumu Nr. 5 saistošajiem noteikumiem Nr. 18 “*Par grozījumu Limbažu novada pašvaldības 2012. gada 24. maija saistošajos noteikumos Nr. 13 “Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012. - 2024. gadam grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*”. Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_32.

³ Apstiprināts ar Alojās novada domes 2013. gada 7. jūlija lēmumu Nr. 271 saistošajiem noteikumiem Nr. 15 “*Par Alojās novada teritorijas plānojuma 2013. - 2024. gadam apstiprināšanu*”. Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_137.

⁴ Apstiprināts ar Salacgrīvas novada domes 2009. gada 19. augusta lēmumu Nr. 118 “*Par Salacgrīvas novada teritoriālo vienību teritorijas plānojumu un detālplānojumu apstiprināšanu*”. Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_140.

novada teritorijas līdzšinējā izmantošanā, gan meklējot risinājumus vienotai pieejai funkcionālo zonu iedalījumam un attēlojumam, gan saskaņojot teritorijas plānoto izmantošanu ar attīstības priekšlikumiem, kas atbilst Stratēģijas pamatnostādņem jaunā Limbažu novada teritorijas turpmākai izmantošanai (Likuma 23.² panta 1. punkta “a” un “b” apakšpunkts).

- 5.4. Vienlaikus Birojs konstatē, ka Limbažu novada teritorijas plānojumam 2012. - 2024. gadam un Alojās novada teritorijas plānojumam 2012. – 2024. gadam Stratēģiskais novērtējums ir veikts, bet tas ir veikts pirms Noteikumu Nr. 240 stāšanās spēkā (attiecinīgi Biroja 2012. gada 11. aprīļa atzinums Nr. 10 un 2013. gada 21. februāra atzinums Nr. 8)⁵.
- 5.5. Birojs konstatē, ka atbilstoši Iesniegumam ar Teritorijas plānojumu paredzēts izskatīt priekšlikumus saistībā ar dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* attīstību, kā rezultātā iespējama jaunu vietējas nozīmes transporta infrastruktūras, kā arī loģistikas vai citu uzņēmējdarbības teritoriju attīstība, tostarp ražošanas apbūves teritoriju attīstība. Vienlaikus novadā aktīvi tiek plānota vēja parku attīstība enerģijas ieguvei, kas, atkarībā no plānotajiem apjomiem, var būt gan Likuma 1. pielikuma (26.¹ punkts: *Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu*) vai 2. pielikuma (3. punkta 8. apakšpunkts: *vēja elektrostaciju būvniecība, ja: a) to skaits ir 5 elektrostacijas un vairāk, b) to jauda ir 5 megavati un vairāk, c) tā paredzēta tuvāk nekā 500 metru attālumā no dzīvojamām mājām, izņemot gadījumus, kad vēja elektrostacija paredzēta dzīvojamās mājas elektroapgādei un tās jauda ir 20 kilovatu un vairāk un d) būves augstums pārsniedz 30 metrus un tā paredzēta īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai tuvāk nekā 1 kilometra attālumā no īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, izņemot dabas pieminekļu — aizsargājamu akmeņu (dižakmeņu) un aizsargājamu koku (dižkoku) — teritoriju, vai no īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai izveidota mikrolieguma*) objekti. Tāpat var tikt pārskatītas derīgo izrakteņu vai kūdras ieguves vietas un nosacījumi, kas var būt Likuma 1. pielikuma (25. punkts: *Derīgo izrakteņu ieguve 25 hektāru vai lielākā platībā vai kūdras ieguve 150 hektāru vai lielākā platībā.*) vai 2. pielikuma (2. punkta 1. apakšpunkts: *Derīgo izrakteņu ieguve 5 hektāru vai lielākā platībā vai kūdras ieguve 25 hektāru vai lielākā platībā*) objekti. Līdz ar to plānošanas dokuments var radīt priekšnoteikumus darbību, kam var būt / ir būtiska ietekme uz vidi, īstenošanai (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 5.6. Vienlaikus, izvērtējot Izstrādātājas sniegto informāciju kopskatā ar institūciju nosacījumiem plānošanas dokumenta izstrādei, secināms, ka Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros skatāmi jautājumi, kas saistīti ar aktuālu vides jautājumu risināšanu ilgtermiņā (piemēram, slēgtās atkritumu izgāztuves, citas piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, gaisa kvalitāte ap lielākajām sadedzināšanas iekārtām, ražošanas teritoriju, derīgo izrakteņu ieguves teritoriju tiešs tuvums dzīvojamai apbūvei u.c. jutīgām teritorijām, degradēto teritoriju revitalizācija, notekūdeņu attīrīšana un virszemes ūdeņu kvalitāte u.c.), kurām uzmanība vērsta institūciju (Veselības inspekcija, Dienests un DAP administrācija) nosacījumos plānošanas dokumenta izstrādei, lai nepieļautu / novērstu potenciālo konfliktsituāciju starp funkcionālajām zonām ar atšķirīgu atļauto izmantošanu. Tādejādi secināms, ka ar plānošanas dokumenta izstrādi ir iespējamas būtiskas izmaiņas teritorijas izmantošanā salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju, tostarp neizslēdzot arī Likuma 1. un / vai

⁵ Pieejams: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/atzinumi> (skatīts 15.01.2024.).

2. pielikuma darbību īstenošanu (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts, šā likuma 23.² panta 1. punkta "a" apakšpunkts, 3. punkta "c", "d" apakšpunkts).
- 5.7. Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS" pieejamo informāciju Limbažu novada teritorijā atrodas 22 Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas, kā arī ārpus šīm teritorijām ir reģistrētas daudzveidīgas īpaši aizsargājamās dabas vērtības un kultūrvēsturiskas vietas, kur iespējama tūrisma attīstība, tostarp, veidojot atbilstošu infrastruktūru. Biroja ieskatā Teritorijas plānojuma izstrādei noteiktie uzdevumi ietver tādas darbības, kas potenciāli var ietekmēt dabas vērtības novadā. Tāpat jāņem vērā, ka ar plānošanas dokumentu var tikt pārskatīta Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla. Līdz ar to Birojs secina, ka plānošanas dokumenta īstenošanas ietekmes var būt saistāmas arī ar novadā esošajām īpaši aizsargājamām sugām un virszemes ūdensobjektiem. (Likuma 23.² panta 4. punkta "a", "b" apakšpunkts).
6. Tādejādi ņemot vērā iepriekš norādīto, Birojs konstatē, ka Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama, ko cita starpā izteikušas arī kompetentās institūcijas (Dienests, Veselības inspekcija un DAP administrācija), sniedzot nosacījumus plānošanas dokumenta izstrādei, kā arī šādu viedokli par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izteikusi arī Sagatavotāja.
7. Plānošanas dokumentā paredzētie teritorijas attīstības risinājumi, tostarp plānotās izmaiņas līdzšinējā izmantošanā jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk. sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu. Jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka "*vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās*", iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt konkrētus plānošanas dokumenta risinājumus, t.sk. iespēju robežās ar teritoriālu piesaisti. Tāpat, izstrādājot Vides pārskatu, ir jāņem vērā 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais "*izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi*".
8. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā attīstības plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts). Stratēģiskajā novērtējumā būs iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. uz cilvēku veselību, apzināt pašreizējās un iespējamās konfliktsituācijas, sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai. Ar novērtējumu pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību, kas šajā gadījumā ir aktuāli, plānojot apbūves teritoriju attīstību kopskatā ar inženierkomunikāciju nodrošinājumu un dažāda veida tās funkcijām (t.sk. dzīvojamā apbūve, transporta infrastruktūra, tūrisma attīstības teritorijas, derīgo izrakteņu ieguve, alternatīvās enerģijas ieguves objektu izvietojums) nosakot konkrētus ierobežojumus / nosacījumus izmantošanai arī TIAN, tostarp attiecībā uz Likuma 1. un 2. pielikumā minēto darbību izvietojuma pieļaujamību / ierobežojumiem konkrētajā funkcionālajā zonā / apakšzonā.
9. Vienlaikus Birojs vērš uzmanību, ka Limbažu novada administratīvā teritorija robežojas ar Igaunijas Republiku un, izstrādājot Teritorijas plānojumu, ir jāņem vērā arī Ministru kabineta 1997. gada 22. janvāra rīkojums Nr. 38 "*Līgums starp Latvijas Republikas valdību un Igaunijas Republikas valdību par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā*"⁶, kurā noteikts, ka starp Igaunijas Republiku un Latvijas Republiku ir noslēgta vienošanās,

⁶ Pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/137>.

ka tiks veikti visi nepieciešamie un lietderīgie pasākumi, lai novērstu paredzēto darbību pārrobežu ietekmi, kas izsauc būtisku nevēlamu ietekmi uz vidi. Līdz ar to veicot plānošanas dokumenta Stratēģisko novērtējumu un sagatavojot vides pārskatu, pašvaldībai ir jāpievērš uzmanība plānotajiem teritorijas attīstības risinājumiem 15 km zonā no abu valstu kopējās robežas un to atbilstībai minētā rīkojuma pielikumam. Birojs norāda, ka Vides pārskatā jāiekļauj detalizēts apraksts par Teritorijas plānojumā paredzētajām izmaiņām minētajā teritorijā salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju (tostarp izmaiņas funkcionālajā zonējumā, TIAN) un šo izmaiņu iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums.

Piemērotās tiesību normas:

- Aizsargjoslu likums.
- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Teritorijas attīstības plānošanas likums.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka plānošanas dokuments atbilst Likuma 4. panta trešajā daļā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams, cita starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “a” un “b” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts, 4. punkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Limbažu novada teritorijas plānojumam.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

* *Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Daina Dzeguze
daina.dzeguze@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Limbažu novada pašvaldībai, *E.Adresē*
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.
3. SIA “*Grupa 93*”, e-pasts: info@g93.lv.